

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
по средині, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ке застережене. — Рекламці неопла-
чаний відріз від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„ пів року	10	—	„
„ чверть року	5	—	„
„ місяць	1	70	„

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерат
платні в Чернівцях.

ПАТРІОТИЧНІЙ ПРАЦІ ЧЕСТЬ І СЛАВА!

(о) За почином товариства „Руска Бесіда“ в Чернівцях святкує 4 с. м. вся свідомо буковинська Русь ювілей двадцятипятилітньої патріотичної праці посла Бротей Пігуляка.

Цілину отсего свята є з одного боку віддати щирому труженникови на поли народної праці добре заслужену честь і висказати йому сердешну подяку від загалу буковинських Русинів, а з другої боку зробити огляд минувшини нашого народного життя, розвою нашої народної справи за той час, а з того набрати нової охоти і сили до дальшої праці-борби за волю рідного народу.

На иньшій місци подаємо спомини самого ювілята про найважніші події з его а заравом і з життя нашого народу за час послідного чвертьвіку. Із тих споминів бачимо, як і наш ювілянт немов чудом-припадком помимо германізаторської школи, з якої вийшов, не став знімченим Юрком, котрому дорогі тільки личні інтереси, не пристає також до гурту перевертнів волоских чи московських, хоч між его становими товаришами чимало є карієровичів першої сорти, а з другого роду складає ся майже усе тодішнє руске товариство. Він остає вірним сином свого народу, ба що більше, став его щирим, ревним, неустрашимим і завзятим за-

ступником. Кілько сили і енергії, кілько личних інтересів треба було принести в жертву на народнім престолі, се знають всі, кому не чужа історія нашої народної справи за той час. І наш ювілянт жертвував своєму народови своє і так слабе здо-

ровле, пожертвував аванси і почести та получені з тим матеріяльні доходи і всякі особисті, ба й родинні взгляди. Він переніс всі недогоди і удари, які тісно злучені з судьбою борця поневоленого народу, і хоч сам песимістичної вдачі, не завагав ся він ні раз навіть серед найкритичніших хвиль, яких наш на- рід перебув за той час чимало.

Отся его постійність то перша чеснота, яку пошанувати повинні ми Русини, що стілько горя дізнали від слабих характерів, які нераз впливали шкідливо на справи народні. Впливом природним характерности нашого ювілята була неперорочна

щирість і желізна завзятість, з якою все і всюди вступав ся за правду і кривду руского народу. Его не зражала і не лякала та обставина, що спершу засідав сам один у соймі і в краєвій раді шкільній. Уповаючи на те, що правда була все по

его боці, говорив він єї все сміло всім і кождому в очі. Не диво проте, що вороги зненавиділи его і старали ся всіми способами, як би позбути ся сего небезпечного противника. А вже найгірше лютували й лютують проти сего визначного речника наших кривд ворожі Русинам верховоди в православній церкві, котрих то поборюване стало головною

задачею нашого ювілята.

Крім сеї безперестанної борби за права руского народу на Буковині, наш ювілянт не спустив із ока і працю над культурним піднесенем і національним освідомленем руского народу. Великі его заслуги на поли

шкільництва і народної освіти в загалі, — на поли економіч- ній і около положення тривких підвалин під ліпшу будучність руского народу на Буковині, в котру своім бистрим оком далеко, глибоко, бо світогляд его широкий...

І ся мозольна праця-борба нашого ювілята, що став до неї перший на публичній арені нашого краю, принесла вже доси чимало добра рускому народови. Оглядаючи ті добутки ювілята і его славних товаришів, вся свідомо буковинська Русь леліє для него в своїм серці віру, любов, шану і дяку, чого голосним виразом і отсе наше свята. А ми, прилучуючись щиро до звеличення ювілята як довголітні свідки его патріотичної праці, бажаємо, щоби се свята остало нашої суспільности особливо-ж грядучому поколінню в незатертій памяті як примір вдячності руского народу для его щирих борців-робітників, як довід, що ретельна праця не йде марно, як доказ життєвности нашого народу, як гороскоп чим раз все ліпшої долі нашого народу помимо всяких ворожих затій, як заохота до не- встипущої праці і завзятої борби за долю-волю рідного народу, як записка того, що поки будуть у нас люди таких чеснот, як наш ювілянт, доти ще не вмерла Україна...

Бротей Пігуляк.

(Автобіографічний нарис).

Я родив ся в жовтні 1851. року в Нових Мамаївцях коло Черновця. Село лежить на лівім березі Прута. По сім боці рівнина по тамтїм знамають ся послідні вершки Карпатів, на полудні Цецин, найвищий шпиль верховинських послідків. Всі ті значні горби покриті гарними буковими лісами. За Прутом, під самим лісом лежать мальовничо на- проти Мамаївців села Ревна і Стрілецький-Кут. Їх єпільна церковця відбиває ся зі своїми білою бляхою кованими банями чудово від темного тла буйної зеленени Ревнянських лісів. Огі бані тої церковці, що в світлі сонця блискотять живим сріблом, вони звертали не раз мої очі живо на себе. Між Мамаївцями а Прутом широкі толоки. Хлопцем я бродив і буйави, як безкраєми стінами. Долина з цвітками зворушує мою диточу душу до сліз. Звуки великого „дзвона“ займають мое диточе серце...

Перша наука в „дьяківській“ школі під управою батька; батько впливає на мене й своїми оповіданнями з історії ко- заччини — про Богдана Хмельницького — на ціле мое життя. Від мами м'яка вдача, мамин голос, мамина журливість-запопадливість, ніжність і любов до всего красивого, цвітків, музики і т. д., почуте обов'язку, щирість до праці, котра за- ставляє вкладати в роботу не лиш знане але й душу. В році 1860. вислали мене до православної народної школи в Чер-

нівцях. Там несказані муки і труднощі з німецькою викладовою мовою. Тому йшла наука спершу туго, четверту класу мусів навіть повторяти. З учителів мали на мене захожучий і добрий вплив люди лагідної вдачі, особливо катихит Іласевич і уч. Барбуца (Волох), котрих завівши з пошаною згадую.

1865. року вписали мене до право- славної школи реальної. Тут знов великі муки і труднощі з викладовою мовою німецькою. Я вправді переборював ті люті труднощі і довів від третьої класи на- вти до першої льовачі в класі, але се напружене підкопувало здоров'я і дало безперечно почин до пізнішої довголіт- ної недуги і слабovitости.

В краю і школах панував тоді та- кий германізаторський дух, що націо- нальна свідомість у рускої молодіжи не могла витворити ся нічим. Наука рускої мови ніби була приписана, але тепло- чути до свого рідного не найшов там ніхто з нас. Противно. Треба було вже з дому мати добру мірку вродженого чути, щирости і любови до своєї рідної мови, до всего рідного, аби не скінчити середню школу в найліпшій разі націо- нально байдужною людиною. Там вчили нас рідної мови на нерідній, незрозумілій мертвечині. Се не був спосіб, щоби при- тяжкий германізаторський системі, яка на- цувала в школі, загріти молоді душі і серця до свого питомого. Я читав ту мертвечину і писав нею ніби рускі за- дачі, але в моїм молодім мозку все бу- дило ся питане: Чому говоримо ми всі инакше, а чому пишемо инакше? Чому

не говорять ніколи навіть ті, між собою такою мовою, якої вони нас учать? Політич- ного значіння такої науки рідної мови я тоді не розумів.

На щасте виніс я любов і щирість до свого рідного з дому по часті з роду, а по часті збудив в мині мій незабут- ний батько, коли не повну свідомість, то хоть живу цікавість до всего рід- ного.

Коли я дитиною отак нераз лежав під боком дорогого батька, перебігав мое тіло і молоденку душу якийсь чаруючий дроз, коли прислухував ся оповіданням батька про Богдана Хмельницького, про колишню козачину, про колишні світлі хвилі нашого народного життя. Я палав огнем, коли була бесіда о побіді, а де- ревіз з тревоги і жалю, коли вороги брали верх. Я догадує ся, що батько мій оті скупі уривки з колишньої нашої ко- зачини переповідав мені не з книжок, а після традиції. В него було повно власноручних записок, цікавих образців свідетського або церковного змісту, котрі мене манили до себе вже тоді, коли ще не знав читати.

Рoku 1871. пішов я до Відня на техніку учини ся хеміі і природописної історії. Се були мої улюблені предмети. Хемія манила мене своєю таємничою глу- биною, що просвітлює чарівним своїм світлом найглубші, найтемніші тайни природи, а історія природи відкривала мені тайни живих істот так в звіриннім як і ростиннім царстві. З жаром моло- дечих ідеалів кинув ся я на те поле

праці та вглублював ся без ушину і від- духу день від дня в той таємничий світ. У Відні належав я до акад. тов. „Січ“. Вплив его на мене був великий і остає ся й по нині нестертий в моїй душі. Свят- ковання Шевченка, котрого я зі школи ледви по імені знав, товариські сходни, рускі відчити, се були для мене чару- ючі хвилі, що впроваджували мене в но- вий рідний світ зі студеної, чужої гер- манізаторської атмосфери. А коли зайшли часами до „Січ“ гості з України, то я поглядав з якимсь св'ятим казочним жа- хом на них; вони будили рої гадок в моїй молодій душі... Так було колись в академічній товаристві „Січ“ у Відні.

Рoku 1875. закінчив я студії у Відні. Того самого року став я й учителем обох сих предметів при реальній школі в Чернівцях. Любов і молодечі ідеали просвітлювали мені у мої власній на- уці — з любовію і ідеалами у грудях уділяв я мое знане й моїй молодій авді- торії. Чи і оскільки я осягнув на сім поли витичену цілі, на се най послужить хоть один маленький примір. Коли я 1900. року прибув як посол до Відня, звертали ся до мене люди з усіх сторін, кождий з якимсь особистим інтересом. Одного разу отримую я картку від од- ного з моїх колишніх перших учеників. Представляє ся мені як мій колишній ученик, якого я собі ледви міг прига- дати. По кількох словах питаю его як звикле, чим може ему послужити. Він видивив ся на мене. — Ні пане, — від- повідає він мені, — я не прийшов сюди, щоби о щонебудь просити. Ви прислу-

Буковинський сойм.

(4. засіданне 2. сесії X. виборчого періоду
із д. 31. мая 1905).

Хто звик бувати на соймових засіданнях, мусить по вчорашнім засіданню, що тривало від 10 години рано аж поза північ, мимоволі згадати про подібне засіданне із тогидної сесії, коли по порішенню тільки важних реформ, кінчено бюджетову дебату. Які промови тоді лили ся, які великі слова — так „слова“, бо лиш словами они лишили ся... у великих тодішніх реформаторів. Лишили ся лиш словами великі заповіти, а весь край ждав і надіяв ся на діла, на спасенні реформи по подавленню бушуючого шовінізму...

Як сильною почувала себе тоді соймова більшість, сильна довірем у народу і почутем доброї справи! Як приникла була тоді опозиція дідичівська, як медоточні стали тоді слова її хитрої голови др. Волчиньського. Змій коли бачить, що не може вкусити, ласить ся. Але вміле ухо його сик усе зачує... І на сю медоточивість зловили ся колишні вільнодумні волоскі послі. Кажемо „колишні“ не без оправдання. Сам др. Авр. Ончул не соромив ся перед лицем повної палати заявити, що між ним і його товаришами, а консервативними боярами не має ніяких ріжниць! Колиж консервативні Волохи не опустили ні дрібку із своєї звисної програми, то значить ся, що колишній „поступовець“ др. Авр. Ончул завів свій почот у табір боярський. Ціла Буковина повинна собі добре уявити, що вся поступовість вільнодумних Волохів — се було тільки фразерске пустомельство; вона повинна знати, що проти її походу на шляху вільнодумства і поступовості стоїть один волоский табір боярско-попівський, скріплений втікачами із Вд. Союзу, які за одним махом вирекли ся вірного заступництва мужицких інтересів і поступовості! Відгривати довше таку ролю було їм не по силі. На сей рішучий крок, який поставив декого в належне, хоч не-

надійне світло пішли новобоярці, покушавши яблока наставленого ву-жом консервативним — в виді синекури для першого артиста в замилюваню очий наївній публіці.

Оправдане дизерції із Вд. табору, на яке пустив ся др. Аврель Ончул, було незвичайно мізерне, дарма, що він его старав ся виправдати інтересами волоского націоналізму — єднання проти спільного ворога в виді рускої захланности! І так станув др. Ончул під прапор шовінізму, який так нарікав, який сам недавно ще доптав. Та вирікати ся своєї минувшини, будь що будь гарної, прийшло ся ему не легко, треба було йти аж до заперечувань очевидної правди... Се до певного степеня мотивувало депресно др. Авр. Ончула, який підчас промов опозиційних бесідників ходив з гори на діл салею із сущеною головою. Буковинська Русь пережила вже не одну ворожу затьї і пережияє і сю. Шовінізм волоский нам не страшний, супроти органічного труду нашого суспільства. Нас не зможе прохибнути волоска боярня ні старого ні нового автораменту. Для грошей можуть істнувати кишені бездонні, але нами подавить ся і найширше отворені горла ш. пп. шовіністів. Тут дієть ся рахунок без господаря. Die Bäume werden nicht zum Himmel wachsen. Ш. панове, се за-тямте собі...

До чого веде шовінізм се видно було і по галерії, у якій зібрала ся сила публіки, а між нею представники Ончулової родини по кудели і багато волоских буршів головню із „Viscovic“i. Вони своїми безперервними ординарними вересками в виду „борби“ своїх старих хат за повний жолоб в виді банкових синекур виявляли найкрасше, як виглядає політичний світогляд і моральна стійність тих будучих „провідників“ волоского народу. Розуміє ся, що ті „многонадійні молодці“, між якими здорова пайка ренегатів, доставали належну відправу від присутних „Січовиків“.

ся аристократичними засадами, хоч аристократа там не було ані одного. Нарід не входив в них в рахубу, тому й придержували ся в письмі мови не схожої з живою народною мовою. Хоть товариство називало ся „литературним обществом“, то о якій науковій або просвітній праці не було там і бесіди. Найвищою політичною мудрістю тодішніх проводирів рускої громади прибитої германізаторским панованем в краю, отже національно нерозвиненої, було, здержати національну свідомість в дрімучім руським народі. Тому й сьогодні ще уважають вилучені із нинішнього народного життя тодішні недобитки народну школу за ворога народу, а перші рускі паралельні гімназії у них „гірші джуми і холери“!

Найвищою акцією товариства був десь в ради-годи і то випадково проголошений відчит. Такий відчит вдав ся найліпше, коли прилемент дібрав найменш зрозумілої т. зв. „висшої“ мови.

Між такими обставинами розвивало ся і мое народне оствідомлене звільна, поводи. Перша моя акція в товаристві то відчит о „історії і культурнім значінню шкля“ в р. 1879. По тім відчиті встав покійний старший брат бувшого митрополита, Николай Гакман і подякував мені за него. Особливож підніс теплими словами зрозумілу мову відчиту! Чи ся замітка простодушного старця тодішнім матадорам подобала ся не знаю, — мабуть що ні — але знаю, що ся увага старенького впала мені тоді дуже в очі. Я вживав у моїй бесіді мови, якої мене навчила моя незабутна мама, що вийшла просто з народу. І отсей незначний припадок мав

Наради ведуть на перемену марш. краев. Юрій бар. Василько і віцемарш. др. Ст. Смаль-Стоцкий.

Секретарю секретар краев. виділу А. Лукасевич.

Правительство заступає краев. през. із прав. секр. Мікулі.

У впливі знаходять ся м. п. інтер-целяції пос. Єротея Пігуляка і тов. в справі послідних іменовань в правосл. консисторії, пос. Калитовського і Н. Василька в справі історій з виборами до грот. ради в Дзвинячу та пос. Т. Левицького і тов. в справі запомогання буковинських громад, які потерпіли від повиний, а також що до пиявої регуляції Черемошу.

По запитах звернених до краевого маршалка м. п. пос. Ник. Васильком в справі ведення кухні в краєв. шпиталі, заявив кр. маршалок, що про дальше нехтоване тої кухні не може бути мови, та що її перебере край у власний заряд і в сій цілі вишле одну жінку на студію до віденьського шпиталю. Перед переступленем до порядку дневного забрав слово в справі формальній пос. Николай Василько і зажадав, із відповідним мотивованем, щоб на порядку дневнім станула вперед справа банкова, а доперва відтак справоздання краевого виділу про фузію із поз. зав. кред. Як лиш пос. Н. Василько підняв ся говорити, збила ся зараз із кульоарів боярня і обступила его, боячись якого шаху, одначе в виду раціональності В-го домагання палата на него пристала.

З черги приступлено до 1. точки дневного порядку. Пос. Скедль окладає ім. адміністраційної комісії звіт про петицію громади Стражі, щоб її вилучити із округу повітового суду в Селетині і прилучити до повітового суду в Радівцях. Із огляду на лекшу комунікацію із Радівцями та й тому, що населене Стражі румунське, а судовий округ селетинський має населене руске, комісія, а в слід за нею і палата прихилила ся до бажання громади.

Тепер приступлено до дебати над справою **краевого банку**.

Пос. бар. Гормузаки, як референт екон. комісії, думає, що не буде ему треба читати справоздання комісії. (Охлики ого! ого!) Пос. Ник. Василько ставить внесенне, на дослівне читане доволі обемистого справоздання, що й наступило і серед загального сміху тривало доволі довго. Шож за такий добрий інтерес, який тепер унекли консерв. „Волохи“ хіба варт, щоб їх референт завдав собі бодай тільки труду...

Перший забрав голос у дебаті пос. Лянгенган голова Вд-ого Союзу, підчеркуючи в своїй промові, що на порядку дневнім стоїть незвичайно важна справа для цілого краю, яка прибрала

одначе характер особисто-політичної kwestії. Особистою через аспірації дра Луну, а політичною знов ізза того, що меншість не могла пристати на те, щоб на чолі тої інституції став чоловік із так різко-зазначеними партійними переконаннями, як др. Луну, який мусить доперва виказати свою спосібність до ведення краевого банку. Консерватисти думали, що суперечка, яка виринула ізза сих точок доведе до розбиття Вд. Союзу. Одначе помилули ся. Вд. Союз остав ся хоч менше-численний, та за те більш єдиний, та свобідний від національних невзгод. Він стоїть дальше на тім становищі, щоби всім націям і віроісповіданям дати повну свободу. Найприкрішою справою для бесідника се те, що ізза банкової справи послаи Ляндвер і Відман виступили із Вд. Союзу і розбили німецький клуб. Се не наступило через те, щоб Німці в Вд. Союзі угнетано, або кривджено. Інакше неостали би були у нім ні бесідник ні пос. др. Скедль. За свій учинок відпові-дять виступивші перод своїми виборцями. (Пос. Василько. Гарно вони там будуть виглядати!) Дальше вияснює бесідник дволичну ролю Відмана, який свого часу сам розбивав ся за тим, щоб Німці іпали разом із Русинами і Жидами, тепер ізза мнимої притоки, що послаи Лянгенган і Тігінгер підписали заяву вільнодумних у банковій справі без попереднього засідання нім. клубу на ту тему покинув дотеперішних товарищів і пішов з Ляндвером — на госпітантів волоского клубу. Що се причина не вірна видно вже хочби з того, що названа заява появилася в часописах о год. 8, тимчасом Відман разом із Ляндвером явили ся як госпітанті в волоскім клубі вже о год. 7. (Пос. др. Авр. Ончул заперечує жєстами. Пос. Н. Василько: Та ж ти мені се сам казав. Ончул: То лиш було мое припущення!). Що до консервативних партій, то тим суперечка, як вони єї самі не зайняли, була дуже на руку. Раз, два і три і дістали вже більшість, а разом із нею Ончула і Луну. Що ті панове говорили перед тим про себе не хочу тут повторювати. Тільки здає ся консервативних Волохів та згода за дорого коштувала. (Пос. др. А. Ончул: На те заносило ся вже від тогид). Я Вам тільки гратуюлю того збратаня! Пос. Волчиньський: Ми Вам на те відповімо. Пос. др. А. Ончул: Розуміє ся! Пос. Ник. Василько: Аврелю! То ти вже говориш в імени консервативних! Пробіг, що з тобою стало ся?! (На сали іронічний сміх). Бесідник дивує ся тільки поведєню Вірмено-Поляків, як вони могли пристати на те, щоб прим. президент банку міг бути членом краевого виділу, який веде над банком контролю. Знаючи пос. Абрагамовича і Гальбана як солідних людей, я певен, що вони на ті пос-

жила ся мені, як мій колишній учитель своїм способом науки і поступованем супроти молодіжи на ціле мое житє. Любів, яку ви викладали в то, що нам уділяли, любов, з якою ви відносили ся до нас молодих, та любов вселила ся і в мою душу та руководить і мною по нині у всім. На наших ботанічних прогульках я приглядав ся з подивом, з яким відданем, з якою любовію ви нам викладали про складові часті цвітів, як ви їх обережно розкладали і обясняли. Я живу з моєю женою і з дітьми тут задоволено. Вони хоть вас ніколи не бачили, добре Вас знають; бо я нераз говорю з ними про Вас і стараю ся вщепити в них ту любов до всего доброго і красивого, яку Ви в серце мое і моїх товарищів шкільних заціпили. Я прийшов, щоби по двадцятьох літах поглянути вдячним оком на Вас!

Від шкільної молодіжи не дізнав я ніколи ніякої прикраси, й не мав ніколи причини нарікати на учительський стан.

Вступивши в члени одинокого тодішнього руского товариства „Руска Бесіда“ в Чернівцях, не займав я там через довгий час визначнішого місця. Ізза германізаторского виховання по німецьких школах в краю, а придавлена всякого самосвідомого руху в народі панувала в мені політична несвідомість. Аж з часом з'орієнтував ся я в „обществі Русская Бесіда“. Аж з годом додав ся, що там не згуртоване в се, хоч як тоді ще маленьке, число рускої інтелігенції. Як раз найдіяльнійшим тодішнім Русинам — от як Михайляк, Ревакович і Ясеницький — годі було належати до „Рускої Бесіди“! Товариство було простим касином. Проводирі товариства руководили

на мою дальшу народну роботу великий вплив. Він викликав у мині питанє: Коли отся моя жива народна мова зрушила біловолосого старця, то чомуж би не спробувати тою живою народною бесідою збудити-рушити і той завмерлий наш нарід до нового життя? І від тоді не опустила мене вже отся думка. Але в даних обставинах треба було дуже осторожно поступати, та на тодішніх матадорів товариства бачне око звертати.

Я почав допитувати ся, чому не згуртована вся руска інтелігенція в одинім руським товаристві? Відповідь не вдоволяла мене. Я почав шукати близьких душею мені товарищів, але їх було тяжко найти. Хоть добачив я то, що більшість ішла не свідомо за тодішніми провідниками. Я почав пропагувати злуку всієї інтелігенції в товаристві і тої, котру пануючий дух виключав з одинокого руского товариства. В Поповичу і Окуневскім найшов я собі близьких, національно свідоміших, як я, людей. Числячи на несвідомість більшости зробив я на одних загальних зборах внесенне, щоби обовязати старшину товариства, аби приєднала і тих других Русинів, що не могли доси належати до „Рускої Бесіди“, аби згуртувати всю руску інтелігенцію в одну громаду, котрої головним завданням було би будити і оствідомлювати цілий буковинський руський нарід. Сей мій внесок прийнято великою більшістю. Але голова вибраної старшини за протестував рішучо проти такої ухвали і загрозив демісеєю. Се отворило мені дальше очі, я видів, що тодішнім проводирам не ходило о добро нашого народу, а о

щось иншого. Що воно таке було, се добачив я також небавом. В товаристві було так заряджено, що загальні збори відбували ся все в першій половині липня. На тих зборах являлись ся все якісь незнакомі гості. Вони прислухували ся спокійно нарадам. Що то за люди, годі було довідати ся, лиш сказано, що се гості з Петербурга. При нарадах, здаєть ся, звернув я на себе увагу тих гостей: Я наминав, щоби з товаришкими грішми обходити ся опадно, аби можна достигнути купна народного дому. Се дало тим незнакомим гостям повід прислати одної весни на мої руки тисячу рублів для „Рускої Бесіди“! Тепер я зрозумів докладно що то за таємниці; зрозумів відки в проводирів товариства та нехть до видавництв популярних, до оствідомлюваня нашого народу!

Пізнавши се докладно взяв ся я з моїми одномишлениками, головню з Омеляном Поповичом і Іларієм Окуневским до впорядкованя „Рускої Бесіди“. Маючи певність, що більшість членів піде за нами, рішили ми видавати „Бібліотеку для молодіжи“, тай першу політичну газету на Буковині, що це й нині виходить, себто „Буковину“. Рішено по горячих перепалках вживати в тих видавництвах і в письменоводстві товариства живої народної мови. Рішено також прийняти в товариство всіх інтелігентів, що не були членами. Сі надії були причиною, що дотеперішні верховоди „Рускої Бесіди“ висунули ся з товариства один за другим без виключування.

Від того часу зникли десь і тоті таємничі незнакомі гості з Петербурга,

нас, що у Японців заатакувати значить те саме, що побідити.

Вість про перемогу Японців викликала всюди в цілій цивілізованій Європі радість. Навіть у Франції газети буржуазійні прийняли вість про поразку Росії спокійно і лише правительственні днівники накликають Росію до заключення миру, який є „конечно потрібний не тільки для Росії, але і для її союзників-Франції“. На першу вість о погромі Різдвяного курсу російських паперів на гелді лондонській спав о 2 і пів процент, а японських підскочив о 1 проц. Американські днівники заявляють, що тепер Росія напевно розпочне переговори в справі миру, під час коли віденські часописи доносять, що мимо сего Росія і не думає про мир, бо війну попирають ті круги, що на ній роблять тепер інтереси і цар, а на разі вони мають переважний вплив. Натомість англійські часописи доносять, що умовини миру, які тепер поставити Японія, цілком не будуть схожі до тих, які она ставляла 3 місяці тому назад, а будуть може навіть упокорюючі для Росії, Японія цілком не думає бути великодушна для Росії і чим довше буде вести ся війна, тим більші будуть її жадання при заключенні миру. Росія мусить заплатити за тяжкі жертви, які Японія понесла. Если в Петербурзі не здають собі з того справи, то і останній погром Різдвяного не спровождать ще мира.

В Парижі догадують ся, що Японія при евентуальних переговорах мирових жадає від Росії 2 мільярди відшкодованя воєнного, опорожнення Владивостоцької кріпости, заборони указана ся через якийсь довгий протяг часу кораблів воєнних російських на водах Сходу, відступлення Сахаліну, Порту Артура, Ляояну і манджурської залізничі, а в кінці узнання протекторату над Кореєю.

Телеграма з дня 1. червня 1905.

Токіо. Урядово доносять, що японська флота потерпіла в останній борбі тільки дуже незначні ушкодження, та що крім 3 торпедових човнів не затонув ні один корабель лі-

ній, ані кружляк ні протиторпедовець, ні який небудь иньший корабель. Мікадо уповновласнив Тога, щоб пустих на волю офіцерів кораблів „Імператор Николай II.“, „Аргон“, „Генерал-адмірал Апраксін“ і „Адмірал Сенявін“, що піддали ся, — як зложать слово чести, що в теперішній війні проти Японії більше не будуть воювати.

Токіо. Бюро Райтера доносить, В Токіо припускають, що в борбі біля Теусіми уживано перший раз і то успішно підводних лодий, хоч замітують, що беручи річ теоретично, мало бути в суботу море для підводних суден занадто бурливе. В неділю було за те море супокійне, погода стояла парна, так, що із теусімського шляху видно було сушу, віддалену о 40 миль англійських.

Токіо. Адмірала Різдвяного перенесено до шпиталю маринарського в Сосего.

Токіо. Бюро Райтера доносить: Страти російські в останній морській борбі виносять — не числячи і взятих в полон — 7.000—9.000 із чого більша половина є убитих. Японці мають 13 вбитих, а 424 ранених.

Конфлікт між Швецією а Норвегією.

Щось подібного як між Австрією і Угорщиною дїє ся між Швецією а Норвегією. Іменно Унія між тими двома державами упадає рве ся. А і причина упадку Унії між згаданими двома державами майже та сама, що і в Австрії. Норвегія поставила певні жадання національні, яких не хоче Швеція сповнити. Тільки час тривання конфлікту довший у Швеції, чим в Австрії, бо триває вже там в заостреній формі 14 літ. Ще перед 14 літами поставила була правительствена комісія два основні жадання: 1. Норвегія має обняти сама власть над самостійними норвежськими консулятами, 2. Тільки Норвежці можуть обняти уряди консулів норвежських на важних пунктах. Ті жадання стоять до нині на порядку деннім і є одностайним бажаням народу. Швеція бачучи в них атак на Унію не хотїла їх признати. 1895 вибрано спільну комісію, яка мала довести до порозуміння.

Але що представителі обох країв в комісії основно ріжнили ся в поглядах, то заострене дуже росло і доперва посередництво популярного короля Оскара довело до заключення такої угоди: 1. Узнає ся в основі утворення особливих консулятів для Швеції і Норвегії, які мають підлягати властям своїх країв. 2. Обі держави мають видати однакові приниси, нормуючі становище особливих консулів до спільного міністра справ виїхних. Оба парламенти прийняли ту угоду яко закон з р. 1903, а король її санкціонував.

Коли однак прийшло до виконання закону, показало ся, що міністерство шведське не має щирих намірів, бо поминаючи се, що зводило доси з виконанням закону, піднесло оно ще і иньші закиди суперечні зі згаданим законом. В виду сего. Норвегія в лютім с. р. зірвала всякі договори, а правительство норвежське предложило своему штортінгові (парламентові) проект закона впроваджуючого особливих консулів норвежських. Обі палати норвежські ухвалили майже одностайно той закон, але король відмовив санкції. В виду сего міністерство норвежське подало ся до димісії, мотивуючи між иньшими свій крок так: „Коли Ваше величество не згодило ся на затвердження закона ухваленного штортінгом, то просимо о як найскорше звільненні нас з уряду дорадників В. кор. Величества, бо жаден з нас не хоче контрастиувати постанови шкідливої для нашої вітчизни. Відкинення В. кор. Величеством закона, який є горячим бажаням цілого народу норвежського, не може мати оправдання в правдивих потребах Норвегії, таке відкинення закона було би загрозеном начальства державного і було би виразом особистої волі королівської, противлячої ся основним законам і практиці конституційній“. Народ, якого найкрасший представитель, Ф. Нансен, сказав в его імені: „дорога до гніту Норвегії веде через наші труни“, якого правительство уміло такі мотиви димісії подати королеві — зуміє добути і оборонити свої права і свободи. — Із Християнської наспіла нині депеша, що тамошний магістрат і рада міста порішили ввечері вислати штортінгові заяву, у якій дякують штортінгові і правительству Норвегії за їх становище і надїють ся, що політична криза найде швидко гідний кінець.

НОВИНКИ.

Чернівці, 1. червня 1905.

Перша відповідь наймичці грошолуців. В хвили, як наступає ворожа навала, коли ворог розпочинає атак на дотеперішні здобутки нашого народу, коли радби з'уїняти дальший его розвиток, тоді силою самого факту кріпне

любові народної солідарности. У таку пору почуте самооборони звертає нашу увагу на ворожі кадри і в першій лінії звертає ся проти найгіршого ворога, що прибравши маску облуди намагав ся так довго грати ролю „приятеля“ і організатора нашого учительства, а на ділі використовував кождо нагоду, щоб сіяти в руським таборі незгоду і дезорганізацію, щоб тим узекшити напір своїх патронів — старо- і новобоярської волоскої кліки на наш нарід! Русинодні заходи знаного перевертня із „gemeine freche Lügen-Zeitung“ були надто незручні щоб не стати очевидними, его атаки на руських послів були надто підлі і простацькі, щоб не обурили кождого, хто не пірвав звязи із своїм народом. На відповідь нашого учительства не прийшло ся довго ждати. Ось довідуємо ся, що вже досі 160 руських учителів звернули ту часопись retour. Годїж нашою керівницею піддержувати говірну трубу волоських шовіністів. Руське учительство під команду Бежана і его адютантів не піде, бо воно не знає вивертати таких соромних політичних козлів, як „великі реформатори“ волоскі. Для наймички грошолуців має руське учительство тільки одну відповідь: вон із нашої хати! І не сумніваємо ся, що за першою 160-кою звертаючих патріотів-учителів підуть другі. Лиш той нарід має пошану у других, хто себе не поважає зневажати нікому, а не то ренеґатови із під прапору шовіністичних грошолуців!

Зазив до Русинок. Разом зі звуками Великодних дзвонів задунав на зеленій Буковині клич про потребу організації руського жіноцтва загомонів і... дивне диво! руські жінки, котрі не раз дали доказ, що в праці над народом не уступають мужчинам, (згадаймо про „Січачі“ по селах) сим разом не відповіли на него як належить, бо лиш кільканайцять одиниць зголосило приступлене до товариства. Поклик „організуймо ся“ лунає тепер скрізь, так між верствами інтелігентними як пролетарів; чи лиш руська жінка має бути глуха на сей голос і мовчки зносити закид „о байдужности Русинок на Буковині, якої не припускав і найбільше песимістичний песиміст“. Ми жінки повинні дати доказ, що так не є, що ми можемо і зуміємо взяти ся до праці в користь загалу, покажимо, що закид о байдужности не має ніякої підстави, присилаючи найчисленніший заяви про приступлене до товариства! — М. Т.

Заприсяжене нового бурмістра в Чернівцях відбуло ся 31. мая с. р. Вступ до магістрату украшено зеленою і хоругвами, на магістраті повітали національні і державні коругви. Президент краю др. Бляйденберг виголосив мову до нового бурмістра, в якій піднісв его дотеперішні заслуги, розвинув его програму діяльности та бажав ему участі і можности її виповнити. Звертаючи ся до цілої ради президент накликав до згоди і перестерігав перед шовінізмом

НАШ АЛЬБОМ.

С. Яричевський.

Прилинь, прилинь.

I.

Прилинь, прилинь з над срібного
[хрустало,
з над синіх хмар —
влегчи те серце в безграничній жалю,
звільни від мар,
що здули з него цвіт любови-коралю,
весни весь чар...

Прилинь надіє, радісна подруго,
в зболїлу грудь —
най яснї квіти весняного луку
в ній зацвітуть —
огрій і осияй ту тиху тугу —
най тале студь...

II.

Як ти прийшла до мене раз, надіє,
то сяли рожі, мірти і лелї, —
як ти велі мене ід тій любові —
зівляли рожі, мірти і лелї,
зацвили кипариси гробові...

Не все жите та кипарисам цвести,
не всім же дням моїм у смутку плисти,
вертай, вертай, надіє молода, —
не всім же дням моїм у смутку плисти —
тебе витає нині грудь тверда...

Чернівці, 1904.

Самсара.

(Підопівнічна фантазія.)

Як виють вихри в присїльці,
мов трублять сьвітови загалу!
Сірко заводить на ланци —
йому вторують другі пси —
шалену втяли серенаду!

Скажений хаос диких вить
там, де звичайно царство глумі...
Той плач, той зойк мов ад кипить...
Щось людського в тих псах сидить...
Чи не покутують в них душі?...

А цить, Сірко! Чогож бо ти
заводиш мов би по руїні?
На! хліба кусень — проглоти!
Признайся — чи в тобі там... чи ти
не катом був... моїй країні?...

Кіцмань, 16. XI. 1903.

Серед цьвітів.

Загостила тиха мрія
в серденьку трудне
і розсинала надія
зілля чарівне —

Надімною лист зеленний
і пахучий цвіт,
сьвіт так пишно умаєний
небу шле привіт —

І я чую: лєтїони
чувств у груди пресє,
линуть звуки, барви, тони,
срібна пісня лєсє.

І я рад би передати
сей величний сьвіт,
людям в серце перелати, —
та — бракує слів!

Кіцмань, 9. V. 1905.

Була колись весна.

Була колись весна —
така розкішна, чарівна,
спокійна, мила — без журби
і без усяль, без боротьби —
і без розпуги і без муки
і без любови, без розлуки —
як та дитина свавільна —
була колись весна...

І вкучилась весна
спокійна, мила, чарівна:
бажало ся лєкучих бур
і громів, що стрясали б лазур
і дум дроздіна і терніна,
неколого багдєсь шалїня,
спїяння пристрастї до дна —
навкучилась весна...

Й минула та весна
спокійна, мила, чарівна
і вихор люто бив в одно
нераз в крихке житя судно,

а ті вітрила, білі крила,
нечиста філя споганїла —
й тепер мольба в душі одна:
най верне знов весна!

Кіцмань, 24. V. 1905.

Гимн до чоловіка.

Здійми могутні руки
і поклади на океани —
розбий на кусні ті огроми суші —
чи чуєш ті сферичні звуки?
Се так гремлять на честь твою пеани —
се всі сьвіті у передвїчній глумі
гудуть, ревуть,
аж поза гранці позасьвітїв чуть,
що ти великий, більший як сьвіті,
що їсїй ти!...

І соняшне здійми ти око —
пусти поза границі сонць — глибоко —
проміння мозку там пішли:
вже сонць нових плеяди там знайшли
і оживили, біг їм назначали,
немов на ново віродили — сотворили —
і вибили собі нові шляхи
на безконечних тайні, знаня верхи —
літали престрашним пусток простором...
А всею тобі сьвітає хором
у почутю твоєї висоти —
своїї нищоти:
„Осанна! Чи не Творець ти?...

Пірни ти думкою в те море,
що з него пеш печалї, чорне горе —

туляти пристає тільки з важким серцем (Н. Василько: Ой, sehr miesig). Щоб не прийшло ся їм відповісти за се важко перед цілим краєм. Відтак заявляє бесідник свою згоду на банк іменем торговельної палати. Радіє він ще й тому, що з основанем банку довершує ся і фузія із позем. зав. кредитовим, бо через те не буде банк мусів переходити хороб дитячих днів, а дістане вишколених урядників. Бесідник кінчить заявою, що він досі все ходив чесними шляхами і чає те переконане, що дорога, якою тепер іде — веде тільки до добра краю. (Оплески брала).

Др. Стоцкий ставляє іменем „Вільнодумного Союзу“ внесення меншости.

І. Президент банку краевого не може бути членом Виділу краевого, ані не може виконувати мандату посольського ані до парламенту ані до сойму; також не може бути активним урядником державним, ані краєвим, ані не може виконувати адвокатури, та інших побічних занять.

ІІ. Заступники сего погляду формують уступ 2. §. 25 так: 2 члени кураторії і один член президії мають бути вибрані: а) послами, вибраними виборцями великої посілости, б) послами міст, палат торговельних і промислових, в) послами соймовими, заступаючими округи виборчі: Чернівці, Садагура, Кіцмань, Заставна, Вижиця-Путилів, Вашківці-Станівці, г) послами соймовими, заступаючими округи виборчі: Радівці, Селетин, Серет, Сторожинець, Гурагумора-Солка, Сушавка, Кімполонг-Дорна — більшостю голосів. Если при першій голосованню не досягне ся абсолютної більшости голосів, то належить зарядити тіснійші вибори між тими двома особами, які дістали найбільше голосів при першій голосованню. При рівності голосів децидує жреб з 4 членів президії, вибраної класами виборців, вибирає сойм президента кураторії. З прочі стають віцепрезидентами.

ІІІ. Період урядованя членів кураторії кінчить ся з періодом урядованя Виділу краевого. Спеціальні постанови що до президента мають відпасти.

Тай висхло чогось також і жерело запомог для нашого товариства.

За то зникла також доволітна застоя з одинокого руского товариства на Буковині. Жите охочої праці поплило живою струєю в наші громади. А була та свідомою громадка ще дуже маленька. Провід у тій народній праці вело зразу нас трох: Попович, Іларій Окуневський і я, відтак прилучили ся до нас і другі. Праця наша концентрувала ся головню в видавництві „Буковини“ і „Бібліотеки“. Властивим ініціатором тої роботи був Попович, я був лиш щирим співробітником. Притягнуло ся і спровадило ся до тої праці і Федьковича. Таким чином вратувало ся ще через кілька років не одну перлину з рук его даровитої, хоть тоді вже змаріної музи.

Праця у видавництвах ішла між нами більше менше за чергою, бо про окремих редакторів тоді й бесіди не могло бути. Таким чином понали ся туди й від мене статі так наукового як політичного змісту; головню про справи церковні.

Загал руский на Буковині став тоді ще твердим сном. Рускої свідомої громади не було, лиш купка свідомих одиниць. Витворити ту громаду, се була наша перша головна задача. До сего служили частійші відчити, сходини і статі в „Буковині“. У всіх тих заходах припадала й мені значна участь.

Пробували ми і до широкої маси приступити, пробували читальні отворити, але там панувала ще така темнота, що наші іроби оставали голосом „вопіючого в пустині“. Треба було до того брати ся здалека, треба було вперд взяти в руки занедбане шкільництво.

Те внесенє мотивує ще й тим, що віцепрезидент банку краевого може бути членом Виділу краевого, бо роля его в банку при безперестанній присутності президента є побічною, також спеціальне жадає, щоб президент не виконував адвокатури, є оправдане і конечно зізгляду на можливі колізії.

По відем. послі Стоцкім промовив пос. Волчинський, якого опозицію головню п. Василько погостив не одною ключкою в окликах. Підчас його промови прийшло до острії перепалки з провідниками руских послів, яким хотів закинути якісь переговори із ним, але тут его „правдомовність“ потерпіла рішучу шляпу. По його промові перервано дебати до пополудня. Перший промовляв по полудні пос. Відман прямо засипувавши перебуваннями послів Василька і Штраухера. Здає ся Відман, якого пос. Н. Василько назвав серед загального сміху „Wahnsinn“ (бех а поп бесендо) не мав ще ніколи такої днини! По нїм промовив пос. др. Вайденофельд, піддаючи у своїй холодній, а безощадній промові ненаситну господарку родина Ончула. Між иньшими вказує на „сделку“ его брата д-ра Костя Ончула, як адвоката фонду пропінацийного, а при тїм пригадує его „порукавичне“ в справі банку в висоті 50 тисяч. Окленані, а невдалі „віди“ Ончулів зовсім не обмизали стійности его виводів. В слід за тим потягнув на суд поведене Ончулової роботи пос. др. Штраухер, виказуючи в кілька годинній промові покінчене доброї справи, чисте запродане дідичам і конисторникам цілого краю. Крім сего виказував уся недорічність бажань більшости, аргументуючи єї постановами многих иньших австрійських банків. О годині пів до 7-ї забрав слово посол Ляндвер, стараючись виправдати своє становище тим, що німецькі вичуті оселі є в рум. часті Буковини. (Пос. Ник. Василько: А я читав, що они упадають). За предложениями більшости, а радше в честь Лупу і Ончула, а проти пос. Вайденофельда сказав кілька речей волоський мужик пос. Бубурудзан, оплескуваний Ончульцями відай за те, що добре вивчив лекцію. По виясненях пос. д-ра Скедлі про своє становище в справі давного нїм. клубу і теперішного банку. Промовляв пос. др. Авр. Ончул, який рад був виречи ся всеї своєї минувшини і документував розплате своєї поступовости в боярські бакорці. — Промова его в обороні теперішної більшости робила прямо прикре вражінє! В слід за ним із звисною зручностію, вервою і до-

Туда добили ми ся таким чином, що 1890. року ввійшов я перший до сойму, а зараз по тїм до краевої ради шкільної. Тут був корінь нашої тяжкої неволі. Тут розпочинає ся слабими силами, але щирими і невтомими заходами наша надмірна робота, щоби промостити дорогу до висвободження крайне пригнобленого, здавало ся вже звиченого народу. Се вимагало надмірного напруження і витривалости до послідного. Лиш хто знав тодішній наш майже невольничий стан народу, хто міряв свої сили в боротьбі, котра рішає над тим, чи нам бути, чи не бути, або хто був хоть свідомим свідком тих памятих часів, лиш той годеи поняти мука перших піонірів визволення нашого народу на Буковині знід чужого ворожого ярма, той годеи зрозуміти, кілько енергії, кілько пожертвованя вимагала тога рішаюча боротьба, кілько вона з'ужила сил, як підривала нерви.

В соймі став я перший перед боярами-дідами і їх проводирем митрополитом Морарем, тодішними можновладцями в краю. Вони панували досе там без ніякої контролі з боку поневоленого народу. Відтам виходили односторонні на визиск народу вимірені закони краєві. Тому дражнила тих панів вже лиш сама моя присутність у соймі. Вони не потребували там нікого з народу, щоби заглядав їм, так сказати, у карти. З огляду на наше тодішнє безсилє треба було дуже остоорожно брати ся до роботи-борби у соймі. Але до борби мусіло ся ставати, хоть як обережно. Розуміє ся, що самим лагідним способом не можна було нічого досягнути, але так само і бистрими але не вистарчаючими силами. Треба було конечно товаришів до

тепом обговорював ситуацію пос. Ник. Василько, збиваючи до тла виводи д-ра Ончула так, що до „Вільнодум. Союзу“ як і що до самого банку. Щоб так промавлати, треба бути дійсним віртуозом, коли зважати на особисті близькі знєсини обох нинішних противників. Промова посла Николая Василька зробила вражінє справді знамените. По перерві засіданя заряджений о годині 1/2 10, промавлали ще послі Гальбан, Відман (підчас его промови приходило до дуже бурливих сцен), а відтак ще Ончул і Стоцкий, а при дебаті спеціальній др. Вайденофельд і П. Левицкий. Цілий закон банківий прийнято 16 голосами проти 11. Відтак приступлено до порішення фузії поз. зав. кр. з краєвим банком, якої безприволочне поставлене на днешній порядок ще перед вибором банкової президії виміг пос. Василько загрозю обструкції, прямо винявши шуфляду із пульта. Відтак по виборі президії банку 15 — проти 12 гол. прийнято ще звіт із діяльности краевого виділу, в банківій справі установлене сталим директором банку М. Пашкіса і поагоджено насилі петиції, після чого пізно по опівночі засіданє і сесию замкнено. (Точнійше справозданє із сего памятного засіданя подамо.

Росія й Японія.

Перша і третя ескадра російська пропали на місці борби і находять ся нині або на дні моря, або в полоні японським, а другу дігнали Японці і знищили в погоні — о то послідні вісти з поля борби. Погром флоти Рождественського цілковитий. Після урядових донесень з Токіо (які досі все були правдиві) страти Росиян є слїдуючі: затоплених є 1. панцирник побережний, 6. панцирників лінійних, 5. кружляків, 2 кораблі зі служби спеціальної і 3. контрторпедовці; а в полон взяли Японці: 2. панцирники лінійні, 2. панцирники побережні, і 1 контрторпедовець. Отже разом втратила Росія досі з флоти балтійської 22 кораблів воєнних. Крім сего згинути мало згору 2.000 залоги, а понад 3.000 залоги з Небогатовом дістало ся у полон. А треба знати, що ціла за-

лога рос. виносить лишє 6.728 людей. Сам Рождественський коли бачив, що корабель его „Князь Суваров“ топить ся, переніс ся на контрторпедовець „Бедові“ і почав утікати, але один контрторпедовець японський „Садіянамі П.“ дігнав его і взяв до неволі. Рождественський є тяжко ранений у лїве рамя, груди і ноги; пукла ему чашка і вимагає операції. Мимо сего в Петербурзі уважають его виновником поражєня.

Страти російські, коли брати під увагу ті, які нам звисні уже досі, є величезні: 250 армат російських спочиває нині на дні моря, яке у тїм місці є дуже глибоке, а 369 армат є у руках Японців. Коли старати ся бодай в приближеню уявити собі страти Росиян у грошах, то 8 панцирників з озброєнем оцінюють кругло на 240,000.000 кор. а 8 панц. побереж. і кружляків на 120,000.000 кор. А як до сего додати ще ціну затоплених транспортів, то бачимо, що більше як 370,000.000 кор. виносять втрати дотеперішні Росії на водах корейських. До сих страт додати ще треба особно страту „Громобая“, який виїхав з Владивостоку, щоби получити ся з Рождественським та мав натрафити на міну японську і вилетіти з 800 залоги у воздух.

Страшний погром флоти російської, про який дозволено остаточно вчера і російським часописам писати, викликав з одної сторони пригнобленє в кругах правительственных, а з другої сторони радість серед революційної части суспільства російського. І коли товпи робітників з окликами „най жие Японія!“ перетягають уличками Петербурга і домагають ся укінчення війни, то цар з окруженем постановляють дальше вести війну на суші. Та здає ся, що в недовзі і на суші жде Лєневича подібна судба, яка стрїнула на морі Рождественського. На першу вість про побіду Японців на морі, Ояма розпочав атак на лїве крило російське; а перебіг дотеперішної війни учить

тої дуже трудної задачі. Тут прибув на поміч дуже пожаданий, щирий та дужий товариш Стоцкий. Тепер розпочинає ся завзята боротьба з кількопами. Постойно дрозжать нерви, не раз аж тріщать, здаєть ся тут-тут урвуть ся. Але ми не подавали ся. Боротьба ішла так би сказати на жите і смерть. Та по 14 роках несказаної боротьби-праці 22-го липня 1905. року рішав нарід ту боротьбу на наш бік.

Але се годі би було досягнути, колиб не йшла була рівнобіжно така сама тяжка боротьба в шкільній раді краєвій. Там збудували собі чужосторонці — Німці — так само, здавало ся, недоступну фортецю, як пани-дідици в соймі. Там добирали ми ся до неї налками, добре узасадненими бесідами, а тут треба було виготовлювати при кожній нагоді сепаратвота до міністерств одно за другим. Здобувало ся мозольною, денервуючою працею ґрунт народний не крок за кроком, але паць за пацею. Вигризало ся права народу немов з каменя.

Щоби найти до того великого підприємства зрозуміне, поміч і опір в народі, що єдино забезпечувало успіх піднятого діла і тривалість та забезпечєне здобутих успіхів на будуче, треба було піднести освіту. На се треба було щирої опіки над рускою народною школою. Се досягнуто ся тим, що поставлено на чолі народного шкільництва випробованого і спосібного чоловіка в особі Омеляна Поповича. Щоби народній освіті забезпечити ширший і вищий розвиток, треба було конечно поставити і середню школу на національній ґрунті. Се досягнуто ся по часті першими рівнобіжними руско-німецькими класами при другій Чер-

новецькій гімназії, а дальше основанем, через 30 років на дармо горячо ожиданої, рускої гімназії в Кіцмани. А щоби противники не неутралїзували ті здобутки, то треба і тут було поставити на чолі тих обох шкіл своїх людей. В сих послідних старанях прибуває нам знаменита сила в особі Николая Василька.

Яке значінє мають отсі послідні здобутки, себто середні школи для нашого духового розвою, на се вказують перші рускі паралельні гімназії в Чернівцях, де вже в одній першій класі було більше руских учеників, ніж їх було передом через 90 літ у всіх середніх школах на цілій Буковині.

Народна школа виховала тимчасом тихому роботою на селі нову свідому генерацію, котра вже добре розуміє, що від неї вимагаємо і куда їй стреміти. Посипались читальні, рускі каси і „Січ“ по рускім краю. Почали міродайні круги з нами числитися всі. Правительство мусіло змінити свою вікову систему супроти Русинів, не спиноючи вже так, як давнійше, наш природний розвій.

Лиш церковна власть ставляє ще розвиткови нашого народу послідний свій опір. Небавом зломить і его щира, лиш виравді посвячена народна робота. Тоді буде дорога до нашого свідомого розвитку отверта, будуть дані усеїя нашої питомої культури.

ґрунт приготовлений і по часті засіяний, як поведе ся роботу підбуваюче покоління, так і буде.

Чернівці, 10. мая 1905.

Єрогей Пигуляк.

національним і конфесійним. Вкінці обидва свої помічі в працях для добра міста вівзав нового бурмістра до злочинця на його руки приписаної присяги. Відтак забрав голос др. Райс, дякував президенту за обидну поміч в праці для добра міста та за признане своєї діяльності дотеперішньої, піднісав працьовитість цілої ради, заявив свою безпартійність та сказав, що його засадами, його програмою буде: Сумлінне сповнюване обов'язків і строга безпартійність. Окликом на честь цесаря закінчив новий бурмістр свою мову, який то оклик зібрані повторили. На сьм скінчило ся сьвято записяження і інсталяції д-ра Райса на становищі бурмістра міста Чернівців.

Король Альфонс XIII. у Франції. Дня 27. мая вечером виїхав з Мадриду до Франції король гішпанський Альфонс XIII. На двірці працювали його зі слезами в очах: мати, обидва інфанти, кн. Дон Карлос де Бурбон, кардинали, міністри, гранди і інші достойники. Публіка вносила оклики: viva el rey! (найжше король!) По службі божій в Мірамар поїхав король, і вечером був уже в Парижі. Забавивши 40 минут у презид Любета, король зложив візиту его жінці. Король має бути присутнім на кількох представленнях галевих, на перегонях, на реві військовій в Вінцен, відвідати школу кадетську в Ст. Суг, великі маневри артилерійські в Chalons та маневри морські коло Шербурга, звідки віділине на яхті „Victoria und Albrecht“ до Англії. — Коли король Альфонс XIII. вертав вчора (1. червня 1905) з галевого представлення в опері паризькій, на дорозі уїхав Rue Rouan і Rue de Rivoli дав ся чути гук вибухаючої бомби. Відламки жеїза ранили легко кількох вірасерів, що густи окружали поїзд короля, якусь хвилю і ще декого — разом около 10 осіб, та убили одного коня, а 6 коний ранили. Арештовано 2 підозрілих людей, однак доси не стверджено їх тожсамости. Король мав заховати зимну кров, а товпа зготовила ему овацію, за яку він сердечно дякував.

Автомат до розкидування проклямацій. В „Петерб. Вед.“ читаємо: Дня 22. мая вечером, коли товпа публіки проходила в місті таврійській в Петербурзі, з бічної алеї дав ся чути гук вибуху. Вибухла скринька, з якої вилетіло 30 проклямацій на різнобарвних папери. Ним публіка успокоїла ся по першій вибуху, дав ся чути в суєдстві другий, третій і всею видітали барвні проклямації. Поліція кинула шукати і нашла в бічній алеї ще одну цілу скриньку. З найбільшою осторожністю піднято скриньку і занесено до кантору, щоби розслідувати, що в ній е. Але ледви її внесено до покою, она вибухла. Поки заповнився димом, а в воздухі появило ся 30 проклямацій. Вибух був так голосний, як стріл з кількох карабі-

в незгублені, незгадані судьби закони, що нищать снів, надій і мрій розгони — дають тебе дрібним творінням на

[потапу — з престоло геть скидають в пропасть [каду — ослаблюють твою всеяльну руку — дарять погорду і розпукку — і нищать весь твій маєстат, мов куклу ту зі шмат — чи чуєш вічний глум, буди твого лютий сум? Ось кличе к тобі світ зі всіх точок: могутний — червачок!

Кіцмань, 24. V. 1905.

І знову май!

І знову май!
Пливе у груди життя бальзам —
рої надій, каскади мрій —
немов би добрий Творець сам
до серця спливав, заговорив:
„Гей серце, серце — розцвітай,
бо знову май!“

І знову сні!
І знову сила виростає,
ручаєм дум в погідний ум
спливає — сила та сьвята!
Знов світлює любов і подяку шлю
ід небу з серця глибини
за рай весни...

Кіцмань, 25. V. 1905.

нів нараз. В скрині знайдено плин доси загально незвісний і нерозсліджений. Скриньку враз з проклямаціями забрала тайна поліція.

Поєдинок за обиду чести відбув ся дня 29. мая с. р. в Будапешті між пос. Генч а ір. Кеглевичом, до якого Генч в соїм підчас дискусії крикнув: „немеритована худоба“, за що его Кеглевич вивзав на шаблі. Підчас поєдинку Генч з такою і силою кинув ся на Кеглевича, що пробив его наскрізь. Ір. Кеглевич помер на місці.

Процес проти Австрії. Ір. Голуховському, яко австрійському міністрови справ внутрішніх, виточив процес Іван Попп, горожанин Вірцбурга о зворот 6.000.000 таларів, які ему винна Австрія титулом забраного спадку, до якого крім згаданих 6 мільонів таларів належить ще 3 скрині срібла. Претенсії свої до Австрії мотивує Попп в слідуєчий спосіб: Перед 100 літами умер капітан корабельний Іван Каспер Попп, а часть величезного его маєтку дістала ся в руки капітуди моїуїцкої. Підчас воен наполеонських Австрія заняла Моїуїцкую і взяла в свої руки заряд того скарбу, який перевезено до Відня. Цесар Франц II, як запевняє Іван Попп, казав з одної скрині забрати величезну перлу і украсити нею корону австрійську. З рештою зарядив цесар, щоби цілий маєток захоплено в депозиті і видано его моїуїцкою зголомити спадкоємцям навіть в четвертій ліній. До скарги проти австрійського скарбу долучив Іван Попп метрики, сягаючи аж до XVII. віку, які мають доказати, що він е кривим і правним спадкоємцем капітана Ів. К. Поппа, який умер 1790 р. Дневники віденські висказують ся, що суд мабуть не узнасть претенсії Івана Поппа, бо докази наведені в скаргі їх не мотивують достатньо.

Оповідки і т. п.

Відозва. Ще року 1897. учительство кіцманського повіту завязало філію товариства „Руска Школа“, а задачею сеї філії е піднесенє руского шкільництва і просьвіти руского народу у сьм повіті. Звичайним членом нашого товариства може бути кожда письменна особа рускої народности, а спмагаючим его членом взагалі кожда особа, що интересує ся справою просьвіти руского народу. Доси філія наша складає ся майже виключно із самого учительства повіту, а лиш маленьке число неучителів належить до товариства. Проте звертаємо ся до П. Т. інтелігенції як сьвітської так і духовної з цілого повіту і просимо уклінно, як найчисленнійше приступати до нашого товариства і тим то підперти нас морально і матеріально у наших просьвітних змаганнях в користь руского народу. Виходячи з переконання, що вже і межи нашим селянством е люди, котрі добре розуміють вагу шкільництва і просьвіти для народа, просимо зарозом і селян, щоби заінтересували ся товариством і по зможі приступали до него. Бо лиш в злучі всіх верств рускої суспільности зможе товариство як найуспішнійше розвинути свою діяльність і послужити своїй високій задачі. Виписи до товариства приймає підписаний писар товариства Вол. Григорович, над'учитель в Кліводині, почта Кіцмань, куди належить вислати заяву приступу і дотичні гроші. Виписови виносить 1 кор., а членська вкладка для звичайних членів 2 кор. Спмагаючи члени платять річно вкладку 1 кор. — Від виділу філії тов. „Руска Школа“ в Кіцмані: *Сергій Шоймаровський*, голова. *Вол. Григорович*, писар.

Тов. „Кіцманський Боян“, устроює дня 15. с. м. 1905 в сали громадського уряду концерт для звеличення пам'яті Урядора Воробкевича. Програму подамо пізнійше. — *Виділ.*

Із Історичного Товариства в Чернівцях. Слідуєча лекція курсу французької мови відбуде ся дня 6-го червня.

З научного кружка тов. укр. студ. „Січ“. Дня 2. червня 1905 відбуде ся в льокалі товариства о год. пів до 9. вечером відчит т. Р. Лакусти „Про верховинських опришків“ ч. II. Вступільний — гості пожадані. — За заряд: *В. Домбровський*, голова.

Із академічного тов. „Кружок українських техніків“ в Відні. Виділ товариства „Кружок українських техніків“ вибраний першими загальними

зборами уконститував ся в отсей спосіб: голова, тов. канд. інж. Ілько Попович; заступник голови, т. студ. мех. Іван Горнікевич; писар, т. студ. хем. Волод. Федорович; каснер і бібліотекар, т. канд. інж. Евген Гузар; заступник виділовий, т. студ. хем. Осип Сеник; члени надзорового комітету: тов. інженер Ярослав Стефанович і т. студ. інж. Орест Даскалюк. Витяючи щиро нову організацію української академічної молодіжи — товариство наших техніків над синим Дунаєм, подаємо до відома інтересованих, що його льокаль находит ся під адресою: Wien V./I. Grüngasse 32.

Посвяченє каменя угольного під будову „Народного Дому“ в Бергометі н. С. відбуде ся дня 8. червня на Вознесеніє о 4. год. по полудни, на котре торжество усе місцеву і дооколичну інтелігенцію, усіх наших селян і сусідні товариства отсею дорогою просимо. — За виділ читальні „Рускої Бесіди“: *Корнеліо Данилюк*, голова. За виділ „Січ“: *Іля Бужора*, кошований. За старшину каси райфайзенської: *Яків Бужора*, голова.

Конкурс розписані до кінця червня с. р. на слідуєчі сталі посади з рускою мовою викладовою при школах народних в повіті: 1) Черновецькім: Чагорі 1 у. і 1 пу., Чорнава 2 у. і 1 пу., Добринівці 1 у. і 1 пу., Камена 1 пу., Качера 1 пу., Кукурів великий 1 у. і 2 пу., Ленківці 1 у., Лукавиця 2 у. і 1 пу., Мамориця 1 пу., Михалче 3 у. і 1 пу., Раранче 1 у. і 1 пу., Раранче-Слободзія, Ревна, Ширівці горішні і долішні по 1 пу., Шубранець 2 у. і 1 пу., Топорівці 1 у. і 2 пу., Васловці 1 у. і 1 пу., Задубрівка 1 пу. — 2) Кимполунзкім: Руска Молдовия 1 у. і 1 пу. — 3) Кіцманецькім: Брідок 3 у. і 1 пу., Горішні 2 у. і 1 пу., Юрківці 1 у. і 1 пу., Кадобівці 3 у. і 1 пу., Кліводин 1 у. і 1 пу., Кіцмань (дівоча школа) 1 у. і 1 пу., Лашківка 1 у. і 1 пу., Оршівці 1 у. і 1 пу., Ошакліби 1 у. і 1 пу., Погорілівка 1 у. і 1 пу., Шипинці 2 у. і 1 пу., Товтри 1 у. і 1 пу., Веречанка 1 у. і 1 пу., Зеленів 1 у. і 1 пу., відтак ще по одному місці пу. майже при всіх прочих школах сего повіту. — 4) Радовецькім: Милишівці, Шипит і Селетин по 1 пу. — 5) Середцкім: Черепківці 1 у. і 1 пу., Глібока 3 у. і 1 пу., Каменца 3 у. і 1 пу., Мигучени, Негостина, Рогожешти, Шербівці, Серет і Тарашани по 1 пу., Синівці 1 пу. і 1 пу., Вашківці 1 упр., Вовчинці 1 у. і 1 пу. — 6) Сторожинецькім: Банилів 2 пу., Комарівці, Корчешти і Жадова по 1 пу., Панка 1 у. і 1 пу. — 7) Сучавськім: Гатна 1 пу., Ілотешти 1 у. і 1 пу. — 8) Вашківськім: Драчинці 3 у., Глинці 1 у. і 1 пу., Костинці 2 у. і 1 пу., Станівці гор. 2 у. і 1 пу., Замісте 1 пу., 1 у. і 1 пу., Банилів, Барбівці, Бобівці, Чорторія, Нові Драчинці, Кабин, Калинівці, Карпачів, К. Глібичок, К. Лісова, Вилавче і Волока по 1 пу. — 9) Вижицькім: Багна 1 пу. і 1 пу., Черногузи 1 у. і 1 пу., Лукавець 1 у., Вовчинець 1 у., Маринці 1 упр., Мега 1 упр., Милів 1 у. і 1 пу., Розтока 1 пу. і 1 пу., 1 упр., Сергії 1 пу., 1 пу., Усте-Путилів 1 пу. і 1 пу., Бергомет, Черешенка, Лопушна, Підкрай, Дактинець, Існас, Киселиці, Майдан, Мігова і Виженка по 1 пу. — (Скороченя означають: ну. = надучителя, упр. = управителя, у. = учителя а пу. = підучителя.)

Січове сьвято у Вашківцях н. Ч. Тов. стор. огнев. і гімн. „Січ“ у Вашківцях н. Ч. устроює дня 18. червня торжественне відкрите свого прапора, а потім велику забаву, початок о год. 12. в полудне (точно). Станення і умітне приготоване (з сторони старшини має за поруку, що торжество і фестин випаде надзвичайно красно. В склад програми забави входять: продукції гімн, музичні продукції, прилади забавні, пересони, стрільниця і виставка „Сільські аристократи“, що еї будуть грати знані артисти зі Снятина. — Вступ: місяця сидачі 1 кор., стоячі 20 сот. Зі взгляду, що се сьвято має бути маніфестацією, годило би ся, щоби прибули усі „Січі“. З сеї нагоди дає „Руска Бесіда“ вечериці з танцями, при музиці А. Парашука, в льокалі касина. Вступ 1 кор. 50 сот. і сьм має бути доповнена забавою для інтелігенції. Замісцеві мають безплатний ужиток гостинної кімнати в льокалі касина. — *Січовик.*

Перші загальні збори повітового товариства „Народний Дім“ в Вашківцях н. Ч. відбудуть ся дня 8. червня (на Вознесеніє) о год. 3. понол. в Вашківцях н. Ч. в стодолі п. Івана Пилипа Івана. Всіх членів кас, всіх членів „Січий“, всіх крамарів і господарів, які доси еше не належать до нїякого товариства — просимо прибути в як найбільшій числі, бо се товариство має на меті злучити всі господарські сили членів цілого вашківського повіту для їх добробуту. Сподіємо ся, що наша інтелігенція в повіті живо займе ся тою так важною справою і розяснить конечну потребу такого товариства, заохочуючи до прислуплення до него та спонукає наїрід до найчисленнійшої участі в сих перших загальних зборах. — *Комітет „Народного Дому“.*

Звичайні загальні збори філії товариства „Руска Бесіда“ відбудуть ся дня 8. червня (на Вознесеніє) точно о год. 1. пополудни в Вашківцях н. Ч. в стодолі п. Івана Пилипа Олексі. О численну участь просить Виділ. — За Виділ філії товариства „Руска Бесіда“ в Вашківцях н. Ч. *Евген Стрийський*, голова. *Іван Герасимович*, писар.

Руска бурса в Кіцмані. В місяці цьвітні і маю 1905 року надісали датки і місячні вкладки, слідуєчі Добродії: Вп. п. Герш Вайсгліє ділч із Застанові 100 К, тов. філія „Рускої Школи“ в Кіцмані 50 К, п. Юрій Майковський, учитель в Стебнах зібрав на хрестинах у п-а Гнідих 9 К, а на отвореному тов. „Січ“ в Киселиці-Горках в домі п-а Гордійчуків 8 К, від слідуєчих добродіїв: отець Василь Даскалюк 1 К, п-ї Оля Гнідий 50 с., п-ї Маковевичівна 1 К, п. Некраш, лісничий 1 К, п. Імзель, постен-фірер жанд. 1 К 50 сот., п. Теофіл Гнідий 1 К, п. Антін Мандрик 1 К 50 с., п. Юрій Майковський 1 К 50 с., отець Стребо 2 К, п-ї Гордійчуківна 1 К, п-ї Глібокова 1 К, п. Юрій Гордійчук 1 К, п. Осип Брандль 1 К, п. Мелтіяд Брага 1 К і п. Юрій Майковський 1 К, разом 17 К. Пан Іван Шадковський, учитель із Веречанки, оплату за бурсака Дребота 4 К, о. Тят Тиміньський 20 К, п-ї Оля Семака 2 К 76 с., п. др. Дутчак, адвокат із Черновців 15 К, п-ї Марія Королюк 10 К, п. Іван Н. 4 К, п. Лікперда Тріфон 2 К, п. Дмитро де Павнелъ 2 К, п. Евгеній де Павнелъ 4 К, п. Володимир Григорович 4 К, п. Николай де Тевтул 12 К, п. Василь Росточині, господар із Кіцмані 3 К, п. Денис Евстафіївч 4 К, п. Андрій Зугаєвич 4 К, п. Дмитро Падура 2 К, п. Осип Пастушинський 2 К, п. Остап Попович 4 К, п. Денис Омельський 2 К, п. Ілія Семака 4 К, п-ї Параскева Прокопович 4 К, п. Сергій Шоймаровський 4 К, п. Сильвестер Яричевський 2 К, о. Аполюн Сімович 4 К, п. Кирило Окуневський 4 К, п. Іларій Стратичук 4 К, п. Евгеній Жуковський 4 К, п. Матей Григорович 3 К, п. Осип Бурачинський 4 К, п. Іларій Федорович 2 К, п. др. Лев Воевідка 4 К, п. Антон Лоук, господар із Кіцмані 3 К 74 с., п. Василь Олексюк 2 К, п. Віктор Івасюк 4 К, п. Володислав Кукелка 4 К, п. Томорут Сидір 2 К, п. Дмитро Важан 6 К, п. Михайло Кракалія 4 К і п. Георгій Варварук, господар із Оршівців 2 К. Пан Петро Войновський, надучитель і Дамьян Сімович, учитель із Оршівців зібрали пів кірця бараболі і 25 кгр. кукурудзяної муки. Всім жертводавцям сердечне спасибі! — За виділ „Рускої Бурси“ в Кіцмані: *Ілія Семака*, голова, *Денис Евстафіївч*, каснер.

Буковинські Русини не забудьте!!

В неділю 4. червня с. р. в сали „Народн. Дому“ в Чернівцях о 10 годині рано
ГОЛОВНА РАДА „СОЮЗА СІЧИЙ“
о 2 годині по полудни
ГОЛОВНІ ЗБОРИ „РУСКОЇ ШКОЛИ“
о 6 годині
ДОВІРОЧНІ ЗБОРИ БУКОВИНСКИХ РУСИНІВ,
а о 8 годині вечером
в сали Музичного Товариства в Чернівцях
ЮВИЛЕЙНИЙ КОМЕРС
в честь посла ПІГУЛЯКА.

Присилайте всі рускі товариства з цілого краю своїх відпоручників, бо справи переважні, а время люте.

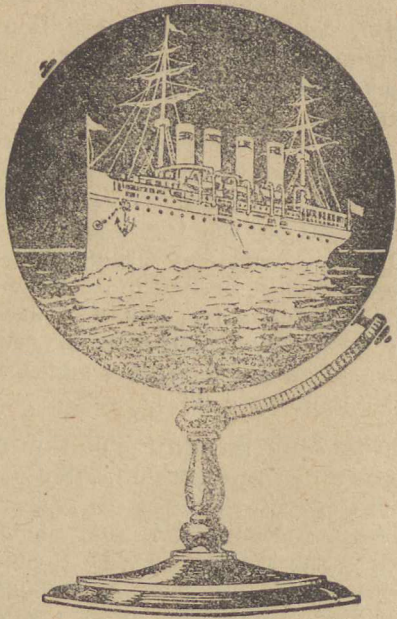
Оголошення Кас райфайзенських.

Загальні весняні збори каси по-
жичкової і шадничої для громади Юр-
ківців відбудуться дня 11. червня 1905
в 2-й год. пополуни із слідуєчим
днемним порядком: 1. Прочитане прото-
колу. 2. Справоздане касове. 3. Вибір
старшини і надзорчої ради. — За стар-
шину *Ля Костю*, заступник начальника.

Новостворена Молочарня

в Березові Середнім
п. Іосо via Коломия,

пошукує сталих відбира-
телів на масло десерове,
котре продає ся по **2 Кор.**
40 сот. за 1. кг.

Ц. к. Високим правительством концесіоноване

Міжнародне бюро для подорожи „Globus“

в Чернівцях (Буковина)

ул. Ратушева ч. 14. (Matildenhof)

продає залізничні і корабельні карти їзди до всіх міс-
цевостей в Європі, Азії, **Америці, Канаді, Африці,**
Австралії і пр. і пр.

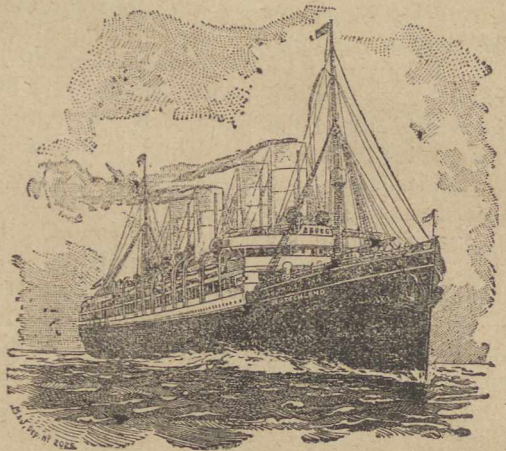
Всяких вияснень в справі їзди де-не-будь уділяє ся
даром.

с. п. н. 53 (2—?)

КАНЦЕЛЯРИЯ
друкарні товариства „Рускої Ради“
отворена
в неділю і свята від 1/2 11 до 1/2 1 год. попол.

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сідання.

Знанням із своєї сню-
рости почтовим і пос-
пінним кораблем т. зв.
Doppelstapfen Schnelldampf.

З Гамбургу до
Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країв Ля-Плята, Полудне-
вої Африки і Східної Азії.

Парівці „Гамбург—Америка“ ліній відзначають ся тим, що єуть заосмотрені
в знаменитий харч, чисті каюти, і пасажирів їдуть ними скоро і безпечно.

Видача карт до всіх стацій Сполучених держав і до Канади

Близьші услівя уділяє охотно

ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦИЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

7 (13—12)

Чернівці, ул. Паньска 16.

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучене акційне кора-
бельно-перевозове тов. в Трієсті.

Правдивий пасажирський оборот до
Америци через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦИЯ для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агенів.т

6 (13—12) н.

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

23 (12—24)

порукаю на весну і літо

Новости дамської конфекції і мужескої гардероби

найновішого рода

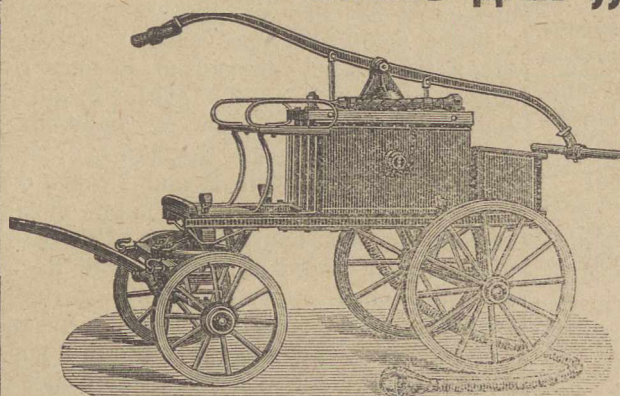
Специальности в уборах діточих.

Все після найновішого крою і наймоднійшої англійської і французької моди.

Дешеві сталі ціни — явні на кожній штуці.

Важне для „Січей“

і иньших пожарних Тов.

Сим повідомляю П. Т. Тowa-
риства, що я достарчаю **си-
кавки (шприци)** і иньші по-
жарні прибори (також і на ви-
плат) дешевше як всюди.

З вис. поважанем 40 (6—?)

В. Данилевич,
машиніст, у бровари Штаїнера ул. Ко-
лейна ч. 21.

Марка охоронна: котвиця LINIMENT. CAPS. COMP.

з аптики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий **усмирючий лік на**
втиране по ціні 80 сот., 1.40 кор. і 2 кор. можна купити
у всіх аптиках.

Просимо жадати сей загально улюблений лік все лише в
оригінальних флашках з нашим охронним знаком „котвиця“ з ап-
тики Ріхтера і для остоорожности приймати лише флашки тим
охоронним знаком яко правдиві.

46 (34—40)

Аптика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлисавети ч. 5.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Порукаю найбільший вибір літних артикулів після найновішої моди.

Парасолі від сонця, чисті шовкові з наймоднійшими ручками. Чорні En tout cas (гаран-
ція через один рік, у всіх модних красках. Цигарниці і прочі подібні артикули після по-
слідної моди. Парасольки дитинячі, парасолі від дощу, для панів, пань і дітий, ріжного рода.

Товари обувні з американської фабрики Hathaway Soule & Harrington в Бостоні. Са-
мостійна продаж обуви з Boxealt і Chevreaux, черевки систему д-ра Лямана і сандалки
Кнайпа, півчеревки домові і ріжні найліпшої якості для панів і дам як також черевки
до вправ гімнастичних.

Артикули шпортові. Відбивачі до гри Lawn-Tennis, бальони, бальці, шапки і т. п.
до того прибори.

Рукавички Glacé, Chair, шовкові, півшовкові, а жоун великого рода. Паньчохи, дамські
сітки, паньчохи для дітий найліпший виріб, сіткові кафтанички, зарукавочки у всіх мод-
них красках.

Капелюхи найліпші Panama, Abanilla флорентинські, з рижової соломки, най-
ліпших заграничних фабрика- тів для панів, пань і дітий.

Дамські шпортові шапочки англійські в ріжних красках, найліпших фабрикатив.

Капелюхи фільцові легкі літні після моди, в ріжнородних красках

Шапочки для панів дітий з ріжного штофу і ріжної сорти звичайні і до подорожи.

Біле з правдивого англійського зефіру, в десень, білі пікові, гладкі, фалдовані під гаран-
тією. Ковнярики і маншети, білі і в красках.

Краватки тукраєві і англійські, кожного місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валізок, куферів, пуделок, ташок, клун-
ків і ремінців до пакованя, касет, цигарових мішочків, нецезарків, пледів, мішків на біле,
дамських мошонок на дорожності і т. д.

Склад гойдиярекої фабрики обуви А. Л. Porper.

Видає товариство „Руска Рада“, в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

За редакцію відповідає: Іван Захарко